

FERNAND LÉGER

Kvinde ved spejl (1920)

(For ungdomsuddannelser)

Tre nøgleord om den franske kunstner Fernand Légers malerier kunne være: geometri, industrielle genstande og kontraster. Léger så sin samtid som en kontrasternes epoke, og han var opsat på at skabe et maleri, der forholdt sig til tiden og den industrielle udvikling. I hans værker finder man derfor hans samtids moderne genstande, dvs. industrielt fremstillede hverdagsting, fra 1900tallets første årtier. Som kunstner stillede Léger sig selv det spørgsmål, at nu hvor fabrikker pludselig kunne fremstille smukke genstande – hvad skulle kunstnerne så bidrage med? Ifølge Léger skulle de f.eks. komponere malerier med tidens smukke genstande sat sammen i en kontrastfuld helhed med vægt på forholdet mellem farver, flader og linjer, harmoni og dynamik.

Find i værket *Kvinde med spejl* kontrasterne mellem:

- Det figurative og det abstrakte. Gør rede for, hvor du ser hhv. noget figurativt og noget abstrakt i maleriet.
- Farver. Hvilke farver bruger Léger? Gør rede for, hvad det betyder for maleriet, at han bruger netop de farver?
- Udpeg alle de farvekontraster, du kan, i maleriet. Gør rede for, hvad kontrasterne betyder for maleriets udtryk.
- Rum/flade. Hvordan skaber Léger rumlighed – dvs. en fornemmelse af rum – i billedet? Hvordan medvirker former, flader og deres placering i forhold til hinanden til at skabe rum?
- Dynamik/ro. Hvad giver ro i billedet? Hvad giver dynamik? Hvordan oplever du balancen mellem ro og bevægelse?

Léger skaber sine værker mens den samfundsudvikling, vi kalder industrialiseringen, er i rivende udvikling.

- Hvad kendetegner industrialiseringen?
- Hvilke forandringer sker i samfundet under industrialiseringen?
- Beskriv hvad der kan minde om noget maskinelt eller industrielt i Légers maleri? I motivet? I måden billedet er komponeret på?
- Hvordan passer betegnelsen maskinæstetik, der bliver brugt om Légers kunst, på dette maleri?

Léger var særligt begejstret for cylinderformen – så begejstret, at nogle kaldte hans version af den kunstneriske stil kubismen (cubism) for ”tubisme” (tubeism).

Cylinderen er en geometrisk form, men den findes også ude i den virkelige verden

- Hvad forbinder du formen med?
- Hvorfor tror du, at Léger anvender den i så mange af sine værker?

PRAKTISK OPGAVE: Collage

I mange af Fernand Légers værker indgår der ligesom i *Kvinde med spejl* menneskefigurer. Men figurerne er altid rensset for naturalistisk genkendelighed og i stedet forenklet til enkle geometrisk prægede former. Lav selv et portræt i collage-teknik, hvor motivet er sat sammen af geometriske former.

- Klip forskellige geometriske former ud i papir og eksperimentér med, hvordan de kan sættes sammen.
  - Overvej, om billedet skal være harmonisk eller dynamisk. Hvordan skaber du harmoni? Hvad giver dynamik?
  - Tænk over farvevalg. Hvad skaber harmoni? Hvad skaber dynamik?
  - Figuren skal indgå i et abstrakt billedrum, hvor du frit kan eksperimentere med former, flader, linjer og farver.
  - Tag mindst tre procesbilleder: to af kompositioner, du har prøvet af. Et af den komposition, du vælger som den endelige.
  - Lim figurerne på papiret.
  - Giv dit portræt en titel.

Fernand Léger, *Femme au miroir* (1920), Olie på lærred, Moderna Museet Stockholm